

Trendtalk 1 26 sept. Stenen én mensen.mp3

00:00:19

Spreker 1: Platform31.

00:00:23

Thomas van Zijl: Welkom bij deze trendtalk over stenen en mensen. Mijn naam is Thomas van Zijl. In corporatiewijken leven mensen gemiddeld acht jaar korter dan elders in Nederland. Een groep corporatiebestuurders vindt dat onacceptabel. Onder begeleiding van Platform31 werken ze in tien pilots aan Beter Leven en Welzijn voor hun huurders. Maar mag een corporatie zich wel met welzijn bemoeien of zijn ze toch vooral van de stenen? Aan tafel praat ik over het onderwerp met Marco de Wilde, bestuurder van woningcorporatie Woonstede in Ede. Irma Bolhuis, directeur van de Haagse welzijnsorganisatie Wijkz en Gijs Zeestraten, afdelingshoofd corporaties van het ministerie van Binnenlandse Zaken. Maar eerst naar Netty van Triest van Platform31. Netty, welkom.

00:01:02

Netty van Triest: Hallo.

00:01:03

Thomas van Zijl: Platform31 ondersteunt die pilots met kennis en kunde. Waarom zijn jullie er mee begonnen, met dit experiment Stenen en mensen?

00:01:11

Netty van Triest: Dat komt door die groep corporatiebestuurders. Die heeft ons benaderd en gevraagd van: kunnen jullie ons helpen om hier verandering in aan te brengen? We hebben dat bekeken en het is ook heel raar dat we al jaren kijken naar achteruitgang van gezondheid van huurders in corporatiewijken en dat we erbij staan en ernaar blijven kijken. Dus wij willen heel graag meewerken aan de beweging om daarin verandering aan te brengen. En in dit experiment gaan we kijken hoe corporaties daar een bijdrage aan kunnen leveren.

00:01:46

Thomas van Zijl: Wat houdt dat experiment in dan?

00:01:48

Netty van Triest: Wat we gaan doen en dat is wat we vaker doen, is dat we in een lerende praktijk kennis en kunde gaan brengen. Dus met voorlopende pilots, dus in dit geval de corporaties en hun partners, gaan we kijken van: wat hebben deze professionals die aan de slag zijn nodig om stappen te kunnen zetten? En dat zit hem... Gezien dit thema van: hoe verbeter je gezondheid en welzijn van huurders, wat een heel breed thema is, kijken we van: wat zijn de interventies die een corporatie kan doen op verschillende domeinen? Dus bijvoorbeeld rondom bestaanszekerheid, maar bijvoorbeeld ook: wat kan je in de fysieke leefomgeving doen wat helpt?

00:02:31

Thomas van Zijl: En wat mag je daar dan van verwachten als je het toch over een opbrengst zou willen hebben?

00:02:35

Netty van Triest: Wat ik hoop dat het gaat opleveren, is dat we echt goeie voorbeelden gaan zien wat een corporatie kan doen om dat verschil te maken. En dat we de vinger kunnen leggen op: wat zijn dan die werkzame bestanddelen en

Trendtalk 1 26 sept. Stenen én mensen.mp3

kunnen we dat goed overdragen naar andere corporaties in het land, zodat we uiteindelijk betekenis hebben voor die huurders?

00:03:00

Thomas van Zijl: Netty, dank je wel.

00:03:02

Netty van Triest: Graag gedaan.

00:03:03

Thomas van Zijl: Dan hier naar de tafel. Netty zegt het al: we hebben toch te lang er vooral naar gekeken en te weinig gedaan. Gijs, deel jij die analyse?

00:03:12

Gijs Zeestraten: Ja, ik denk dat ik dat wel deel. Ik denk dat het ook een beetje zit in de manier waarop we lang naar de corporatiesector hebben gekeken. We hebben denk ik... Een aantal jaar geleden is er echt een soort beweging geweest van de corporatie, terug naar zijn kerntaak en dat is verhuren en beheren van woningen. En pas sinds een aantal jaar zien we dat het idee van de volkshuisvesting weer terug is. En dat idee behelst in mijn beleving dus ook dat de corporatie meer is dan alleen maar een pandjesbaas, maar ook iemand is die zich inzet voor de wijken en voor het belang van die huurders die bij de corporatie een woning vindt.

00:03:44

Thomas van Zijl: En van wie komt dat idee, van het ministerie of vooral van de corporaties zelf?

00:03:49

Gijs Zeestraten: Ik denk dat het een beweging is die je in de samenleving breed wel ziet, omdat er op een bepaald punt gezegd is: we vragen van corporaties niet zo heel veel meer. Daarin zie je denk ik de gevolgen dat het in die buurten misschien ook minder goed gaat. Daarin zie je ook dat de corporatie misschien ook wel zich te veel terugtrekt uit zo'n wijk en er niemand anders opstapt om meer te doen. Er zit ook een beweging in vanuit hele andere terreinen dan de volkshuisvesting, dat we meer mensen met een rugzakje in die wijken zijn gaan huisvesten. Met als gevolg dat er in die wijken dus veel meer moeilijkheden zijn waar je wat mee moet. En die hele cocktail samen maakt, denk ik dat we nu wel op een hele andere manier kijken naar de vraag: wie moet wat doen in die wijk en hoe gaan we daar allerlei multiproblematiek oplossen?

00:04:33

Thomas van Zijl: Maar die zich terugtrekkende corporatie, dat is dus iets wat ooit zelf is gezaaid?

00:04:38

Gijs Zeestraten: Zeker. Dat is een beweging die politiek echt wel zo ingegeven is. En destijds, daar kan je over twisten, maar ik denk dat er brede consensus was, dus rond een jaar of 2015, die tijd, was dat ook echt wel de maatschappelijke consensus dat dat misschien maar beter was ook. En je ziet nu dat we daar, denk ik, wel weer flink van terugkomen.

Trendtalk 1 26 sept. Stenen én mensen.mp3

00:04:59

Thomas van Zijl: Marco, is het voor jou inmiddels, want je bent van een corporatie, duidelijk wat je wel en wat je niet moet doen als corporatie?

00:05:06

Marco de Wilde: Het verandert in ieder geval wel behoorlijk door de tijd heen. Maar we mogen weer meer en daar zijn we erg blij om. We zijn echt wel een jaar of tien geleden, toen het, toen we ook wel in zijn algemeenheid erg onder vuur lagen met al die schandalen van toen, waar we niet zo heel graag meer aan worden herinnerd, maar zijn we wel behoorlijk teruggedrukt naar sober en doelmatig bouwen voor mensen met een smalle portemonnee. En verder niet zeuren, dat was toch wel een beetje de idee. Er kwam ook nog eens een keer de verhuurderheffing overheen van miljarden. Er is meer dan tien miljard euro in, alles bij mekaar de afgelopen jaren door de huurders. Want het is geld van de huurders wat wij hebben doorgestort naar de Belastingdienst.

00:05:47

Marco de Wilde: En daardoor was er ook veel minder geld beschikbaar. Gelukkig is die afgeschaft. Het zou fijn zijn als de vennootschapsbelasting zou worden afgeschaft.

00:05:54

Thomas van Zijl: Dus je kunt weer meer. Maar als je nu zegt: we willen ook graag meer doen, want we zijn er voor het welzijn van onze huurders...

00:05:59

Marco de Wilde: Zeker.

00:05:59

Thomas van Zijl: Betekent dat dan dat je de schimmel verwijdt, dat je iets doet met tochtstrips, dat je de isolatie op orde hebt of ga je verder?

00:06:04

Marco de Wilde: Nee, het gaat echt heel veel verder. Je zei het zelf al in je inleiding en wij schrijven het ook in dat pamflet Stenen mensen waar Netty het, al even aan refereerde: onze huurders gaan niet alleen acht jaar eerder dood, onze huurders, mensen met een laag inkomen en een lage opleiding en die wonen voor een groot deel in onze huizen, gaan niet alleen acht jaar eerder dood, wat echt wel schokkend is, vind ik, maar ze leven hun kortere leven ook nog eens een keer vijftien jaar lang in een slechtere gezondheid. Dus dat is echt een substantieel verschil. En ik noem dat een stille ramp die zich in onze wijken voltrekt. En daar moet echt hartgrondig worden ingegrepen.

00:06:40

Thomas van Zijl: Stel dat we dat hier allemaal aan tafel met elkaar eens zijn, en ik denk dat we dat bijna onuitgesproken met elkaar moeten eens zijn, wat heb je nodig om er echt iets aan te doen?

00:06:48

Marco de Wilde: Wat wij in dat pamflet stellen, is dat het al enorm zou helpen als iedereen zich daar bewust van is, dat is een. En twee, als je zover zou kunnen komen dat je domeinoverstijgende doelen zou durven stellen. Dus doelen die je als sectorale instituut, bijvoorbeeld welzijnswerk of gezondheidszorg of onderwijs of

Trendtalk 1 26 sept. Stenen én mensen.mp3

corporaties niet in je eentje kunt realiseren, maar wel belangrijk vindt. Bijvoorbeeld levensduurverlenging of een betere gezondheid of een hogere bestaanszekerheid of en dat is een voorbeeld waar wij nu concreet aan gaan werken in dat experiment, een, minder schulden. Onze huurders hebben een huurschuld die, maar die is heel beperkt, een half procent. Het gaat over weinig geld.

00:07:38

Marco de Wilde: Dat hebben we allemaal keurig onder controle. Maar die huurders hebben pas een huurschuld als ze al bij heel veel andere instanties veel grotere schulden hebben. En ik zou het fantastisch vinden als wij een domeinoverstijgend doel zouden durven stellen, waarbij we zeggen: de, niet de huurschuld, maar de schuldpositie van onze huurders wordt de komende vijf of tien jaar gehalveerd. Dat zou een enorme bijdrage leveren aan de bestaanszekerheid.

00:08:01

Thomas van Zijl: Maar wij, dat is dus niet alleen de corporatie...

00:08:03

Marco de Wilde: Nee.

00:08:03

Thomas van Zijl: Het is een hele zwik aan organisaties die daar dan toch ook zich moeten committeren.

00:08:06

Marco de Wilde: Maar wij zouden dan dat doel zelf ook moeten durven stellen. En tot nu toe stellen wij als doel: de huurschuld verder terugbrengen.

00:08:13

Thomas van Zijl: En wij is je eigen corporatie?

00:08:15

Marco de Wilde: Wij, sector corporaties.

00:08:17

Thomas van Zijl: Toch constateer jij ook dat er wijken zijn in Ede waar jullie actief zijn waar meer dan 60 organisaties zich bezighouden met het welzijn van de huurder. Hoe kan het dan toch dat resultaten tot nu toe niet voor iedereen even zichtbaar zijn?

00:08:30

Marco de Wilde: Dat heeft te maken met dat denken in domeinen. In die wijk is het zo dat inderdaad in sommige flats tientallen zorg- en hulpinstanties en overheidsinstanties op een manier hulp verlenen aan bewoners. Maar dat is jeugdzorg, dat is gezondheidszorg, dat is welzijn, dat is politie, dat zijn wij, dat is de gemeente en die communiceren maar zeer beperkt met mekaar. Dus het kan heel goed dat die jarenlang langs elkaar heen werken, allemaal het beste voorhebben, maar er heel veel geld en tijd in stoppen en toch weinig effect sorteren. En uit allerlei studies blijkt dat als je dat soort durft samenvoegen, domeinoverstijgende doelen zou durven stellen, dan kun je voor een fractie van de tijd en het geld heel veel meer effect sorteren bij dat gezin waar die hulp nu gefragmenteerd naartoe gaat.

00:09:13

Thomas van Zijl: Irma, jullie werken met Wijkz niet in Ede, maar in Den Haag. Maar

Trendtalk 1 26 sept. Stenen én mensen.mp3

misschien is de situatie die hier geschetst wordt ook wel van toepassing op heel veel meer steden, heel veel meer gebieden. Het is om gek van te worden, toch?

00:09:24

Irma Bolhuis: Dat denk ik wel. Dat is ook wel wat wij herkennen uit de wijken, het type wijken waar we over praten en dat we vanuit het perspectief van bewoners ook zien. We hebben het over schuldenproblematiek en we hebben het over geld wat geïnvesteerd moet worden. Dat er best wel veel geld naar die wijken gaat als je alle zorg en welzijn en inzet bij elkaar optelt. En dat die bewoner er uiteindelijk nog niet zoveel mee opschiet. Wij zien ook wel dat er behoorlijk wat onderzoeksbureaus op dat soort wijken wordt afgestuurd. En wat ik belangrijk vind, is dat we meer gaan luisteren naar wat bewoners zelf als stap zien om uit de situatie te komen waar ze in zitten. Want ik denk dat bewoners daar vaak best wel goeie ideeën over hebben en dat we als instanties op een goeie domeinoverstijgende manier gaan samenwerken om dat voor elkaar te boksen.

00:10:17

Irma Bolhuis: En dan niet denken: we gaan het naar de, aan de bewoners vragen en vervolgens gaan wij zelf de oplossing bedenken. Maar samen met bewoners oplossingen bedenken.

00:10:25

Thomas van Zijl: Want die participatiegraad heb je ook wel nodig. En die wordt toch ook wel zo af en toe ergens geborgd? Je hebt voor grote projecten toch ook de instemming nodig van de bewoners zelf?

00:10:34

Irma Bolhuis: Ja. En dan zie je dat vaak participatie aan het eind van het proces als een verplicht nummertje gaat. En dat is niet altijd in het tempo wat aansluit bij de bewoners en wat recht doet aan het proces wat al langer loopt in een wijk. Dus ik denk dat je ook aan de voorkant moet proberen bewoners te betrekken bij, ook als je bouwt, bij: is het probleem zoals wij het zien of ziet de bewoner het probleem anders? Wij kijken allemaal naar schulden en dat is niet altijd het eerste wat de bewoner wil oplossen, de schuldenlast.

00:11:10

Thomas van Zijl: Reactie van Marco. Want het is voor jou een prioriteit, die schulden?

00:11:13

Marco de Wilde: Zeker.

00:11:13

Thomas van Zijl: Maar het is soms niet het eerste waarvan de bewoner zegt: dat vind ik zelf ook belangrijk.

00:11:17

Marco de Wilde: Dat snap ik heel goed. De leefwereld van mensen is een totaal andere dan de systeemwereld waar vanuit wij naar die huurders kijken. Maar wat je wel ziet, is dat daar... En er zijn ook heel veel mensen die helemaal geen schuld hebben. Die redden het prima. Dus daar moet je echt iets anders bedenken. Maar in veel gevallen merken wij dat... Schuld is een belangrijke stressveroorzaker, is een belangrijke beïnvloeder van je bestaanszekerheid, is een belangrijke beïnvloeder

Trendtalk 1 26 sept. Stenen én mensen.mp3

daarmee van je gezondheid en daarmee van je levensverwachting. Dat is een hele rechtstreekse lijn. Maar een andere bijvoorbeeld is eenzaamheid. Wij zien dat onze huurders, dat blijkt ook uit allerlei onderzoek, zich substantieel vaker eenzaam voelen dan de gemiddelde Nederlander.

00:11:59

Marco de Wilde: Mensen met een laag inkomen en een laag, en een lage opleiding, vaak ook alleengaand steeds vaker, voelen zich heel eenzaam. En dat is een, ook dat is een belangrijke veroorzaker van ongezondheid. Dus dat zijn er nog maar een paar. Maar de, je moet dus wel degelijk aansluiten. Dus ik ben ook wel benieuwd hoe jij daarnaar kijkt: aansluiten op de leefwereld van de huurder om te weten waar je moet beginnen. En tegelijkertijd zeg jij: niet altijd. Dat hoor ik je in ieder geval zeggen. Hoe zie je dat?

00:12:31

Irma Bolhuis: Aansluiten bij de leefwereld denk ik altijd, anders werkt het niet. En je hebt helemaal gelijk, dat schuldenproblematiek enorm veel impact heeft op levens. Maar het is niet altijd het eerste wat mensen willen oplossen. Als mensen bijvoorbeeld helemaal geen energie voelen, dan hebben ze soms behoefte om eerst wat meer energie terug te krijgen en daarna de schulden te gaan oplossen.

00:12:52

Marco de Wilde: Zeker.

00:12:52

Irma Bolhuis: En ik denk dat het belangrijk is om daarbij aan te sluiten. Een probleem als eenzaamheid wat je noemt zien we ook. Dus het is ook belangrijk om met elkaar vanuit die verschillende domeinen ook naar wijken te kijken van: wat maakt nou dat het allemaal in die wijk bij elkaar komt? Dat heeft voor een deel te maken met heel veel mensen met een rugzakje in die wijk, die in die wijk worden geplaatst. Dat heeft soms ook te maken met hoe er gebouwd is. Dat dat in deze tijd niet uitnodigt bijvoorbeeld tot ontmoeting. Of dat we de, dat de ontmoetingsruimten door allerlei bezuinigingen uit de wijk zijn verdwenen. En dat zien we dat dat heel belangrijk is om dat terug te brengen en dat ontmoeting dan niet vanzelf gaat plaatsvinden, maar dat je dat moet stimuleren en begeleiden om te zorgen dat als er een ontmoetingsruimte is, dat die niet geclaimd wordt door een groep bewoners.

00:13:47

Thomas van Zijl: In hoeverre, Irma, is het ook toch een geldkwestie? Want we hebben het hier over tientallen organisaties die zich bezighouden met hetzelfde doel, die misschien toch ook weer allemaal op een andere manier gefinancierd worden met een ander potje. En misschien is dat ook niet voor de eeuwigheid, maar slechts een jaar of twee. Of als er een nieuw college komt, kan dat ook allemaal weer veranderen. Gaat het om te weinig geld of te versnipperd geld of is het überhaupt geen geldprobleem?

00:14:09

Irma Bolhuis: Ik denk dat het vooral gaat om te versnipperd geld en de agenda's niet bij, op elkaar afstemmen en ook kunnen afstemmen. Want je noemt al iets over de termijn. Je ziet als je het hebt over bouwen en wonen, dat het vaak over langere termijnen gaat, terwijl je ziet dat een deel van de organisaties, waaronder mijn eigen

Trendtalk 1 26 sept. Stenen én mensen.mp3

organisatie, zit met financieringsaanvragen voor een jaar, voor een, voor twee jaar. Dus ik wil graag domeinoverstijgend op die lange termijn kijken met partners in de wijk. En voor een deel zit ik dat dan te doen, terwijl ik er niet weet of wij er over twee jaar nog zijn. Dat schept heel veel onrust. En ik denk dat je die versplintering en die verschillende termijnen, dat je daar iets aan zou moeten doen om ook werkelijk domeinoverstijgend met verschillende partijen te kunnen samenwerken.

00:15:00

Irma Bolhuis: En vanuit een prioritering die je met elkaar, maar ook met de bewoners maakt, dat het geld wat je hebt en de inzet die je pleegt meer effect heeft als die op elkaar afgestemd wordt.

00:15:12

Thomas van Zijl: Is de financiering, ook voor de wat langere termijn, is dat iets, Gijs, waar op ministeries over nagedacht moet worden, waar VWS bij betrokken is, waar je eigen ministerie bij betrokken is, waar WRO misschien bij betrokken moet worden?

00:15:22

Gijs Zeestraten: Ik ben eerlijk gezegd ook in de veronderstelling en in de overtuiging dat dit niet een probleem is van te weinig geld. Maar het geld gaat inderdaad in de verkeerde routes vanuit de verkeerde bronnen. Het gaat allemaal versnipperd. Dus zorg wordt gefinancierd vanuit de zorg. Welzijn wordt gefinancierd vanuit een ander potje bij de zorg. De schuldenproblematiek wordt aangepakt vanuit de begroting van het sociaal domein en vanuit de wethouder die sociaal domein doet. Wonen wordt gefinancierd vanuit die corporatie. En voor die bewoner zal het allemaal worst wezen op wat voor manier die hulp krijgt. Die heeft hulp nodig. En wie dat betaalt? Het zal vast ook betaald moeten worden, maar iemand moet dat doen.

00:15:56

Gijs Zeestraten: En als dat elke keer bij een andere partij op het bord gelegd wordt die er niet van is, dan heeft die er dus zelf het geld niet voor om het te doen. En dat vind ik zelf eerlijk gezegd wel de moeilijkheid van deze discussie. En daar zit ik ook in die zin als regelgevende partij richting de corporaties enigszins ambigue in.

00:16:14

Thomas van Zijl: Daarom vinden we het ook zo leuk dat je [overlap 00:16:15].

00:16:16

Gijs Zeestraten: Nee, maar dat vind ik ook heel leuk om uit te leggen. Want dit is echt wel de worsteling die wij ook hebben. Enerzijds vind ik: corporatie, ga die wijk in, doe je ding, zorg dat je die mensen helpt. En anderzijds denk ik ook: we hebben nou eenmaal een systeem met elkaar bedacht waardoor die corporatie niet in het leven is geroepen om ook zorg te verlenen aan die mensen.

00:16:35

Thomas van Zijl: Maar die corporatie, dat is Marco. Wat is jouw boodschap voor Marco dan als je er zo ambigue in...?

00:16:39

Gijs Zeestraten: Mijn boodschap is aan Marco: ik vind het oprecht, en dit is dus als wetgever misschien een beetje ingewikkeld om te zeggen, maar ik denk: maak het ons maar moeilijk, zoek maar de randjes op van wat je mag. En zeg maar tegen die

Trendtalk 1 26 sept. Stenen én mensen.mp3

toezichthouder die af en toe zegt: mag je dit wel of niet? Ik vind dat ik dit mag, dit behoort tot mijn kerntaak, want...

00:16:56

Thomas van Zijl: Of jullie moeten de randjes toch ergens anders leggen?

00:16:59

Gijs Zeestraten: Maar er blijven altijd randjes. Dus ik weet niet of dat opgelost wordt door andere randjes te plaatsen. Ik denk dat het vooral zoeken is naar als je tegen het randje aanloopt en je kan goed beargumenteren dat dat randje niet het goeie randje is, dan moeten we daar wat aan doen. Maar het helpt niet om steeds meer en meer en meer te doen, want dan blijft volgens mij die vraag. Dan moet er ook allemaal ander geld naartoe en dan krijg je...

00:17:18

Thomas van Zijl: Marco haalt even diep adem. Is hier om een antwoord te geven. Jawel.

00:17:22

Marco de Wilde: Het is razend ingewikkeld en je moet er ook niet flauw over doen. Dat is ook voor een overheid heel ingewikkeld om die grenzen goed te stellen. En daar zit verbetering in. Ik weet, ik herinner me dat ik een jaar of zeven geleden op mijn vingers werd getikt omdat wij een kinderboerderij voor 375 euro per jaar sponsorden. En daar kregen wij een brief over van de AW, Autoriteit Wonen, dat sponsoring verboden was en dat we die 375 euro nu moesten staken, anders kregen we een aanwijzing. Dat stadium zijn we echt wel voorbij. En wij hadden... Dit jaar hadden wij de AW op bezoek in de hoogbouw Ede-zuid, die wijk waar we het net over hadden, en hebben wij laten zien wat we er allemaal doen en wat er allemaal niet direct over de stenen gaat, maar wel over de mensen en hoeveel tijd en energie en geld we daarin steken. En daar kregen we een lovende brief over.

00:18:06

Thomas van Zijl: Maar doe jij daar dan formeel iets wat niet mag?

00:18:08

Marco de Wilde: Nee, blijkbaar niet, want dan zou de AW die brief niet mogen schrijven. Dus dat zijn we opgeschoten. De volgende stap, en die is veel fundamenteeler en ingewikkelder, is dat je over budgetten van ministeries of van kolommen heen gaat, dat je dus daadwerkelijk budgetten van gezondheidszorg en wonen bij mekaar durft te schuiven. Dat kan nu nog niet. Het is ook heel erg ingewikkeld. Ministeries zijn zo niet ingericht, corporaties ook niet. Dus als wij nu geld stoppen in een al te enthousiast achter de voordeurprojecten krijg ik daar intern ook vragen over. Maar tegelijkertijd gelooft iedereen dat dat beter zou zijn. Maar hoe doe je dat zodanig dat niemand aan het eind van de rit zich tekortgedaan voelt en iedereen er beter... En iedereen is dan de huurders, bewoners in de wijken.

00:18:55

Thomas van Zijl: En daar heb je nog niemand voor?

00:18:56

Marco de Wilde: Nee, die vraag, nee, daar zijn we nog helemaal niet, we zijn...

Trendtalk 1 26 sept. Stenen én mensen.mp3

00:18:58

Thomas van Zijl: Gelukkig is Irma er ook.

00:18:59

Marco de Wilde: Gelukkig. Irma, los het op.

00:19:02

Irma Bolhuis: Ik ga het oplossen. Nee, dat is niet eenvoudig. Ik denk, een van de dingen die meespelen is ook dat we allemaal op verschillende dingen worden afgerekend in wat we neer moeten zetten van dat geld, die prestaties. En daar zit soms denk ik wel een oplossing door aan de voorkant met degene die je financiert aan te geven welke richting je kiest en waarom je vindt dat je op die manier wel aan die doelen werkt. En dan kan je prima... Wij hebben ook veel samenwerking in de wijk met corporaties, overigens ook met zorgpartijen, allerlei opgaven die we, die niemand van ons alleen gaat oplossen. Je hebt eenzaamheid, je hebt het langer thuiswonen van ouderen. Dat zijn echt wel opgaven waar we, en ook met de gemeente, elkaar steeds meer vinden.

00:19:49

Irma Bolhuis: En als je met elkaar een agenda maakt van waar we aan werken, dan kun je vanuit je eigen opdracht en je eigen financiën kijken: wat kan ik daaraan bijdragen?

00:19:59

Thomas van Zijl: Maar dat is wel interessant, want die agenda kan niet een agenda zijn waarin alles even belangrijk is. En je zegt: we worden wel allemaal op iets anders afgerekend. Dus het is misschien ook in het belang van de ene organisatie om een ander speerpunt na te jagen dan waar een andere organisatie dan weer de nadruk op wil leggen. Kom je er wel gezamenlijk uit?

00:20:16

Irma Bolhuis: Je zou in theorie... Je hebt andere accenten. Maar ik denk dat we wel een aantal maatschappelijke opgaven hebben waar we het wel over eens zijn dat dat grote opgaven zijn. En een van die opgaven is die hele diepe kloof die we zien gebeuren van waar in de arme wijken alle foute cijfers bij elkaar komen. Dat gaat over levensverwachting. Dat gaat over schuldenproblematiek. Dat gaat over gezondheid. Alle rijtjes die je maakt, die vallen... Dat gaat over onderwijskansen van kinderen. Gaat over toekomstperspectief. Kinderen in, die in armoede opgroeien, die hebben ook fundamenteel minder vertrouwen in de toekomst.

00:20:55

Thomas van Zijl: Maar lukt het dan al om die gezamenlijke agenda op te stellen?

00:20:58

Irma Bolhuis: Ik zou zeggen dat het antwoord, om daar even op door te gaan, omdat we nu met alle pilots daarop studeren... Kijk, de vanzelfsprekendheid waarmee we hier deze urgentie neerleggen en waarbij we zeggen van: eigenlijk is iedereen het erover eens, het is een duh-onderwerp. Maar dat blijkt dus best lastig te zijn in de praktijk. Zo'n langetermijnagenda, waar niet alleen de corporatie zich verantwoordelijk voor stelt, maar ook andere organisaties, waaronder de gemeente, dat is nog razend ingewikkeld. En daar komen we op de kern van de zaak, namelijk

Trendtalk 1 26 sept. Stenen én mensen.mp3

domeinoverstijgende samenwerking wordt ook nu in ons systeem niet afgedwongen. Dus voor WRO scoor je hartstikke goed als je bouwt en goed onderhoudt.

00:21:53

Irma Bolhuis: Voor de aanbesteding WMO, als jij je producten aanlevert en daarop scoort, doe je het hartstikke goed. Maar of je gezamenlijk iets betekenis hebt gehad voor verbetering van bijvoorbeeld schuldenpositie, omdat dat namelijk heel veel klachten, gezondheidsklachten veroorzaakt, dat weet je niet, daar hoor je...

00:22:16

Thomas van Zijl: Dus jij pleit voor iets wat je wettelijk kunt afdwingen?

00:22:18

Irma Bolhuis: Ik pleit voor een systeemverandering in die zin. Dus dat we daarover na gaan denken en waarbij die, dat, die gezamenlijke langeretermijnagenda ook gevolgd gaat worden.

00:22:32

Netty van Triest: En dat is dan afdwingen en ook faciliteren?

00:22:35

Irma Bolhuis: Ja.

00:22:35

Netty van Triest: En ik denk, we zijn er nog lang niet, maar je hoort bij steeds meer partners bij zorg, bij corporaties, bij welzijnspartijen, dat ze zien dat het belangrijk is om die agenda voor de langere termijn met elkaar te maken en met elkaar te prioriteren. En we moeten nu die stap maken dat het ook mogelijk is. Dus dat betekent dat het ook, de dingen die ons gevraagd zijn, worden ook samenhangen met die langetermijndoelen. En dat we ook kijken naar barrières en dingen die het moeilijker maken, zoals de financiering die allemaal verschillende termijnen heeft en die voor ontzettend veel onrust zorgt in de samenwerking.

00:23:15

Marco de Wilde: Maar wij kunnen zelf ook meer doen. Dus wij zijn... Het feit dat we ons hier nu meer bewust van worden, maakt ook dat we behalve dan inderdaad op zoek moeten naar zo'n systeemwijziging, maar dat gaat nog heel lang duren, zelf ook creatiever moeten worden. Ik was onlangs op een bijeenkomst Vitale Gelderse Vallei, waar huisartsen vertelden, en daar zitten wij dus ook bij als corporaties, huisartsen vertelden dat ze in die wijk waar we het over hebben 75 procent van hun tijd, het was een serieuze schatting, die ze doorbrengen met patiënten in hun spreekuur besteden aan eenzaamheid, schulden, woonproblematiek, niet aan medische vragen. En wij hebben, dat moeten we botweg constateren, niet tot nauwelijks contact met die huisartsen en die huisartsen niet met ons.

00:24:01

Marco de Wilde: Hoeveel zou het schelen als we dat contact weten te leggen en daar vanuit verschil zouden durven maken?

00:24:09

Thomas van Zijl: Ik geef jullie tot slot een toverstokje om een ding aan te passen, te veranderen, toe te voegen, te laten verdwijnen om ervoor te zorgen dat het welzijn van huurders er echt op vooruit gaat. Gijs, wat zou het zijn?

Trendtalk 1 26 sept. Stenen én mensen.mp3

00:24:23

Gijs Zeestraten: Tjeetje, wat een vraag, Thomas. Dit is... Ik zou willen dat er een antwoord zou zijn op deze vraag, maar zo simpel is het volgens mij ook niet. En het is denk ik, precies wat Netty net beschreef, we hebben, vanuit allerlei verschillende hoeken zijn we met diezelfde wijk en diezelfde mensen bezig en het is denk ik ongelooflijk moeilijk om het echt bij elkaar te brengen. Dus ik kan hier, denk ik, ook niet echt een eerlijk antwoord op geven. De enige manier is, die volgens mij werkt, is te zorgen dat partijen die daar in die wijk bezig zijn elkaar beter weten te vinden, makkelijker snappen van elkaars belevingswereld, waar ze mee bezig zijn en wat de vragen zijn die op ze afkomen. En dan moeten ze het uiteindelijk daar ter plekke zelf doen. Dat kunnen we hooguit faciliteren en soms een klein beetje die kant op duwen.

00:25:11

Thomas van Zijl: Geef ik het toverstokje door aan Irma.

00:25:14

Irma Bolhuis: Een echte... Het mooiste toverstokje is denk ik als we voortdurend als uitgangspunt nemen die bewoner waar het om gaat. En ik denk dat dat ons altijd moet inspireren om voorbij onze eigen grenzen en opdrachten te kijken, om die randen op te zoeken, om mogelijk te maken wat nodig is om het leven van die bewoners te verbeteren.

00:25:38

Thomas van Zijl: Marco, je hebt er even over kunnen nadenken.

00:25:41

Marco de Wilde: Ik bof maar. Mijn toverstokje is dat alle mensen die erover gaan, die een bureaubaan hebben, beleidsmaker, directeur, leidinggevende zijn, minstens een dagdeel in de week de leefwereld ingaan in de wijk, actief zijn, op bezoek gaan bij een huurder of bij een bewoner, papier prikken, schoonmaken, iets doen in de wijk, in de leefwereld van de mensen. En daar mensen ontmoeten en praten waar het over gaat.

00:26:06

Thomas van Zijl: Dank jullie, Marco de Wilde, bestuurder van woningcorporatie Woonstede, Irma Bolhuis, directeur van de Haagse welzijnsorganisatie Wijkz en Gijs Zeestraten, afdelingshoofd corporaties van het ministerie van Binnenlandse Zaken. Deze trendtalk maakt deel uit van onze jaarlijkse serie podcasts over trends en vraagstukken die samenhangen met de vier opgaven waarop Platform31 zich richt: wonen in ruimte, duurzame ontwikkeling, sociale inclusie en leefbaarheid en economie en bestaanszekerheid. Meer informatie over stenen en mensen vind je op onze website Platform31.nl. Als je op de hoogte wilt blijven van wat we over dit onderwerp publiceren, abonneer je dan op onze nieuwsbrief. Tot de volgende trendtalk.

00:26:43

Spreker 1: Platform31.